

העובד נפצע מחוץ למקום העבודה? האחריות על המעסיק ולא על בעל השטח

העליון דחה בקשה לקיום דיון נוסף בעניינו של עובד קבלן, שתבע פיצוי על הנזקים שנגרמו לו לאחר שנפל מגג אסבסט של מוסך במהלך העבודה. בכך, אישר העליון שהאחריות לנזקיו של עובד שנפגע, מוטלת על המעסיק ולא על המחזיק בשטח - בעל המוסך.

באוקטובר 2001 קבלן תיקונים שלח את אחד מעובדיו, שהיה באותה עת מכור לסמים קשים, לשם ביצוע תיקונים בגג מוסך באור יהודה. תוך כדי ביצוע העבודה, נשבר אחד מלוחות האסבסט מהם הורכב הגג והעובד נפל לרצפה מגובה של ארבעה מטרים, ונחבל. משכך, הוא הגיש תביעה לביהמ"ש המחוזי בתל אביב נגד בעל המוסך, המעביד שלו וחברת הביטוח אליהו שביטחה אותו.

במרץ 2009 קבע ביהמ"ש המחוזי שגם המעביד וגם בעל המוסך עוולו ברשלנות והפרו חובה חקוקה, אולם העובד גם הוא, תרם בכך שהיה חסר אחריות שעה שעלה לגג תחת השפעת סמים. לבסוף, נפסקו לו פיצויים של 110 אלף שקל.

בעל המוסך וחברת הביטוח ערערו על פסק הדין לביהמ"ש העליון, שם נקבע שהאחריות לדאוג לביטוח העובד מוטלת על המעביד ולא על בעל המוסך - מזמין העבודה.

אלא שהעובד לא הסכים עם קביעת העליון ודרש להכיר בבעל המוסך כאחראי לאירוע. משכך, הוא הגיש בקשתו לדיון נוסף וטען, שהקביעה שהמחזיק בקרקע אינו אחראי לנזקיו של מי שנפגע בעת ביצוע עבודה בחלקתו, מעניקה למחזיקי קרקע פטור גורף מאחריות למעשיהם ועומדת בניגוד להלכה.

עוד לדברי העובד, למחזיק צריכה להיות חובת זהירות מוגברת בעת שמתבצעת עבודה מסוכנת בשטחו, ואחריות המעביד אינה גורעת מכך. העובד הוסיף והזהיר שפסק הדין שעלול לעודד מחזיקים לעצום עיניהם למול סיכונים הכרוכים בעבודות המתבצעות עבורם, מה שיעמיד את העובדים בסיכון גבוה יותר להיפגע ולהישאר ללא פיצוי על נזקיהם.

בעל המוסך וחברת הביטוח אליהו השיבו, שפסק הדין לא קבע הלכה ואינו עומד בסתירה להלכה הקיימת. לדבריהם, הקביעה מתייחסת לנסיבות המקרה הספציפי, ולא משתמע ממנה שכל התקשרות עם קבלן חיצוני תפטור כליל את המחזיק מאחריות לנזקי עובד. הם הוסיפו, שהעובד מנסה לערוך 'מקצה שיפורים' על חשבונם.

לא נדיר או יוצא דופן

[המשנה לנשיא השופטת מרים נאור](#) קבעה שבמקרה זה לא מתקיימים התנאים לדיון נוסף, שביהמ"ש ייעתר לקיומו רק כשמדובר בהליך נדיר ויוצא דופן, כמו הלכה חדשה שמעוררת קשיים או כשיש פסק דין בעל חשיבות מיוחדת ומשמעותית. תנאים אלו, קבעה, אינם מתקיימים במקרה הזה.

לדברי השופטת, פסק הדין עולה בקנה אחד עם פסיקת ביהמ"ש במקרים אחרים, והטענות שהעלה העובד אינן מצדיקות לקיים עוד דיון בסוגיה. משכך, נותר פסק הדין על כנו, ולפיו היחיד שיישא בפיצוי העובד הוא מעסיקו.

לא נפסקו הוצאות.

נראה שפסיקת העליון חתמה את הדיון בסוגיית חלוקת האחריות על נזקים שנגרמו לעובד שנפגע בעבודות בנייה או שיפוצים בחצריו של מזמין העבודה. ראוי לציין את דעת המיעוט בהחלטת העליון, לפיה אין באמור לשלול את האפשרות שבה יחוב אדם בחובת הזהירות כלפי מי שנפגע בחצריו בעת בנייה או תיקון, לא בשל העובדה שלא דאג לאמצעי בטיחות, כי אם בשל חובת זהירות אחרת.